

ปฏิญญา การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ สู่อความยั่งยืน

๑. บทนำ

จังหวัดกระบี่ เป็นจังหวัดท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งทะเล ชายหาด หมู่เกาะ ป่า เขา ธารน้ำ วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสุขภาพ สงบ ผู้คนน่ารัก จึงเป็นจุดหมายปลายทางสำหรับการพักผ่อนและชื่นชมธรรมชาติอย่างแท้จริง มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมเยือนในปริมาณที่สูงขึ้นทุกปี มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเข้ามาประกอบกิจการ ภาคบริการและการท่องเที่ยวอย่างกว้างขวาง ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวมาเยือนไม่ต่ำกว่า ๒ ล้านคน สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวราว ๓๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี มากเป็นลำดับที่ ๕ ของประเทศ รองจาก กรุงเทพมหานคร ภูเก็ต ชลบุรี และ เชียงใหม่ ด้วยเหตุนี้ จังหวัดกระบี่จึงเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของประเทศและของโลก และเป็นพื้นที่เป้าหมายสำคัญของรัฐบาลในการสร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยวให้กับประเทศ

การเติบโตทางการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ทำให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดขยายตัวและเติบโตอย่างรวดเร็ว นับว่าเป็นผลดีต่อการพัฒนาจังหวัดในภาพรวม อย่างไรก็ตาม ในขณะเดียวกันก็ได้เกิดผลกระทบในทางลบต่อความเป็นเมืองน่าอยู่ ผู้คนน่ารัก และความยั่งยืนของการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ เช่น ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย ปัญหามลภาวะ ขยะ น้ำเสีย ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การขาดความร่วมมือและการแข่งขันทางธุรกิจในภาคท่องเที่ยวและบริการ การเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยวในลักษณะเป็นเหยื่อมากกว่าเป็นแขกผู้มาเยือน แนวทางปฏิบัติที่เปรียบเสมือนเป็นสัญญาประชาคมที่ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือยึดถือปฏิบัติมาโดยตลอดเริ่มถูกทำลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อตกลงร่วมกันในการจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด เริ่มมีการฝ่าฝืนกฎกติกา เช่น การวางเตียงผ้าใบ ร่มชายหาด อุปกรณ์ สิ่งกีดขวางบนชายหาด การประกอบธุรกิจกิจกรรมกีฬานันทนาการทางทะเลที่เป็นการรบกวน การพักผ่อนของนักท่องเที่ยว รวมทั้งการบริหารจัดการที่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฯลฯ

สถานการณ์และผลกระทบด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ข้างต้น รวมทั้งแนวโน้มในอนาคต ที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น หากไม่มีการดำเนินการใดๆ ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่และผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน จึงได้ร่วมกันหารือและจัดทำปฏิญญาการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่สู่อความยั่งยืนขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางให้ทุกฝ่ายได้ยึดถือและปฏิบัติ

๒. สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่

จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ที่มีต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ในภาพรวม และสถานการณ์เฉพาะพื้นที่ สรุปได้ ดังนี้

๒.๑ สถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ในภาพรวม

จุดแข็ง (Strengths)

- (๑) ท่าเลที่ตั้งเป็นชายฝั่งทะเล เกาะ สามารถเชื่อมโยงได้ทั้งฝั่งอันดามันและอ่าวไทย และตั้งอยู่บริเวณศูนย์กลางของกลุ่มจังหวัดอันดามัน สามารถเชื่อมโยงและกระจายการท่องเที่ยวไปยังจังหวัดอื่นได้อย่างสะดวก
- (๒) มีทรัพยากรธรรมชาติทางการท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม อุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลาย
- (๓) มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก เช่น หมู่เกาะพีพี เกาะลันตา
- (๔) มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำคุณภาพสูง
- (๕) เป็นตลาดท่องเที่ยวดาวรุ่ง ที่เป็นที่ยอมรับและมีภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาของนักท่องเที่ยวและนักลงทุนจากทั่วทุกมุมโลก
- (๖) มีตลาดนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มที่มีคุณภาพ และมีกำลังจ่ายในการท่องเที่ยวสูง คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้รักธรรมชาติ
- (๗) มีระบบการขนส่งทางอากาศที่มีประสิทธิภาพรองรับการเดินทางทั้งภายในและต่างประเทศ
- (๘) จังหวัดกระบี่มีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่องให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศและระดับโลก
- (๙) จังหวัดกระบี่มีการส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบมากขึ้น เพื่อสร้างทางเลือกในการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว นอกเหนือจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น การท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชน วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสุขภาพ
- (๑๐) ประชาคมมีความเข้มแข็งในการรักษาจุดยืนและกติกา ในการสงวนพื้นที่ชายหาดและท้องทะเลมิให้ผู้ประกอบการวางสิ่งกีดขวางบนชายหาดหรือประกอบกิจกรรมและเล่นกีฬาในทะเลที่ขัดต่อทัศนียภาพและการพักผ่อนอย่างสงบของนักท่องเที่ยว
- (๑๑) ลักษณะทางสังคมด้านประชากร เป็นสังคมที่มีการผสมผสานทางวัฒนธรรมและเชื้อชาติ ทั้งชาวไทยพุทธ มุสลิม ชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข และยังร่วมกันทำหน้าที่ในการเป็นเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลก ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกประทับใจ ปลอดภัย และเชื่อมั่นในการเดินทางมาท่องเที่ยวและพักอาศัย

จุดอ่อน (Weaknesses)

- (๑) ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (การท่องเที่ยว เกษตรกรรม) โดยเฉพาะขยะ น้ำเสีย การบุกรุกทำลายป่า รวมถึงภัยธรรมชาติ
- (๒) ขาดระบบการบริหารจัดการในกลุ่มผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- (๓) ขาดความร่วมมืออย่างบูรณาการของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- (๔) ภาคเอกชนที่เป็นแกนนำในแต่ละกลุ่มอาชีพ ยังไม่สามารถสร้างพลังความร่วมมือในกลุ่มสมาชิก ได้มากเท่าที่ควร
- (๕) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหายังดูแลจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไม่ครอบคลุม
- (๖) ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ต่อผู้ฝ่าฝืนและกระทำความผิด
- (๗) โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวยังไม่ได้มาตรฐาน เพียงพอรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่สูงขึ้น
- (๘) การสร้างความปลอดภัยและการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอและไม่ทันเหตุการณ์
- (๙) มีโครงสร้างพื้นฐานในการจัดการสิ่งแวดล้อมไม่เพียงพอรองรับมลภาวะที่เพิ่มสูงขึ้น เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย ที่กำจัดขยะ
- (๑๐) สถานประกอบการที่พักโรงแรม ร้านอาหาร ขาดการจัดการบำบัดของเสียที่ดีพอ และปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม
- (๑๑) ขาดฐานข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยว สำหรับการตัดสินใจในเชิงนโยบายเพื่อพัฒนา
- (๑๒) ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- (๑๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ ยังให้ความสำคัญน้อยต่อการพัฒนาและส่งเสริมยกระดับการท่องเที่ยวของพื้นที่ ซึ่งมุ่งเน้นให้น้ำหนักการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นส่วนใหญ่
- (๑๔) ปัญหาการก่ออาชญากรรมที่เกิดกับนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ ส่งผลต่อภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวในทางลบทั้งในระดับประเทศและระดับโลก
- (๑๕) การให้บริการทางการแพทย์ของจังหวัดซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการสร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว อยู่ระหว่างการยกระดับคุณภาพการให้บริการ
- (๑๖) ขาดแคลนแรงงานภาคการท่องเที่ยวทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

โอกาส (Opportunities)

- (๑) กระแสการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นกระแสการท่องเที่ยวที่กำลังเป็นที่นิยมในระดับโลก ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนจังหวัดกระบี่ที่เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- (๒) กลุ่มนักท่องเที่ยวในตลาดใหม่ เช่น รัสเซีย จีน อินเดีย ตะวันออกกลาง มีความนิยมและต้องการเดินทางมายังจังหวัดกระบี่
- (๓) กลุ่มนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนมีความนิยมแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ ซึ่งในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จะทำให้นักท่องเที่ยวและนักลงทุนกลุ่มนี้หลั่งไหลเข้าสู่จังหวัดกระบี่จำนวนมาก
- (๔) จังหวัดกระบี่ได้รับการประชาสัมพันธ์และยกย่องจากสื่อระดับโลก ในการเป็นสุดยอดจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว
- (๕) สื่อมวลชนทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ให้ความสนใจใช้จังหวัดกระบี่เป็นสถานที่ถ่ายทำเพื่อเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ ทำให้จังหวัดกระบี่ได้รับการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง
- (๖) รัฐบาลให้ความสำคัญกับพื้นที่จังหวัดกระบี่ กลุ่มจังหวัดอันดามัน ซึ่งเป็นแหล่งสร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยว จึงมีโอกาที่จะได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาในด้านต่างๆ มากขึ้น

อุปสรรค (Threats)

- (๑) ความขัดแย้งทางการเมือง และเหตุการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว
- (๒) ภาวะตกต่ำของระบบเศรษฐกิจของภูมิภาคต่างๆ ของโลก ทำให้นักท่องเที่ยวในบางภูมิภาคลดการเดินทาง
- (๓) นักท่องเที่ยวเริ่มแสวงหาและเปลี่ยนจุดหมายการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวทะเลเชิงอนุรักษ์แห่งใหม่
- (๔) พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม เช่น ชาวรัสเซีย จีน ไม่สอดคล้องกับนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มลูกค้าเดิมที่รักความสงบ เช่น ชาวสแกนดิเนเวีย ทำให้กลุ่มนักท่องเที่ยวที่รักความสงบเปลี่ยนเป้าหมายการเดินทางจากจังหวัดกระบี่เพื่อแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่
- (๕) ธุรกิจท่องเที่ยวมีการแข่งขันสูงมากขึ้นทั้งภายในพื้นที่และระหว่างประเทศ โดยมีการตัดราคาและการแข่งขันเสนอเงื่อนไขที่ดีกว่าให้กับนักท่องเที่ยว
- (๖) การดำเนินโครงการพัฒนาของหน่วยงานต่างๆ ที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทำลายคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒ สถานการณ์การท่องเที่ยวเฉพาะพื้นที่

(๑) อ่าวนาง ,ไร่เล ,คลองม่วง-ทับแขก

อ่าวนาง เป็นชายหาดยอดนิยมที่ผสมผสานระหว่างความเป็นธรรมชาติและย่านชุมชนการค้า ทำให้มีปริมาณนักท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัยค่อนข้างหนาแน่น มีการประกอบอาชีพหลากหลายสาขา และเป็นจุดศูนย์กลางในการกระจายนักท่องเที่ยว จึงส่งผลให้เกิดปัญหาและผลกระทบที่มีความหลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาการจัดระเบียบกับกลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่ขาดระบบในการบริหารจัดการและขาดความร่วมมือในกลุ่มอาชีพ ทั้งสถานประกอบการโรงแรมที่พัก เรือ รถโดยสาร สถานบันเทิง ร้านค้า รวมถึงปัญหาความเสื่อมโทรมในแหล่งท่องเที่ยว ทั้งน้ำเสีย และขยะ

อ่าวไร่เล เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลอีกแห่งหนึ่งที่มีชื่อเสียงระดับโลก และเป็นแหล่งท่องเที่ยว Hi-end ที่มีนักท่องเที่ยวผู้รักความสงบและรักธรรมชาตินิยมเดินทางมาพักผ่อน เพราะไม่มีย่านการค้าหรือชุมชน โดยเป็นโรงแรมที่พักเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ ยังมีชื่อเสียงจากการเป็นแหล่งปีนผาระดับโลก แต่ปัจจุบันเริ่มมีปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะน้ำเสียและขยะ ที่เป็นผลมาจากการปล่อยทิ้งของโรงแรมที่พักบางแห่งลงสู่ชายหาดและทะเล บริเวณหาดไร่เลตะวันตก นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยว สถานบันเทิงบางแห่งส่งเสียงดังรบกวนการพักผ่อนของนักท่องเที่ยวที่รักความสงบ การจอดเรือโดยสารบริเวณชายหาดอย่างหนาแน่นกีดขวางการพักผ่อนของนักท่องเที่ยว

คลองม่วง-ทับแขก เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่ตั้งอยู่ในตำบลหนองทะเล ต่อเนื่องจากอ่าวนาง เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวผู้รักความสงบและรักธรรมชาติ ปัจจุบันเริ่มมีนักลงทุนในกลุ่มอาชีพต่างๆ ทั้งโรงแรมที่พัก สถานบันเทิง ร้านค้า เข้ามาลงทุน ส่งผลให้เริ่มมีปัญหาการจัดระเบียบและสิ่งแวดล้อมก่อตัวขึ้น แม้จะยังมีระดับที่ไม่รุนแรง แต่อาจส่งผลกระทบต่ออนาคตมากขึ้น หากไม่มีการวางแผนหรือแนวทางป้องกันไว้แต่ต้น

นอกจากนี้ บริเวณหมู่เกาะที่มีชื่อเสียงที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับหาดอ่าวนาง ทั้งเกาะทับ (ทะเลแหวก) และเกาะห้อง ยังมีปัญหาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในการพักผ่อนบริเวณชายหาดที่มีเรือโดยสารจอดหนาแน่น ซึ่งจะเป็นอันตรายต่อนักท่องเที่ยวที่ลงเล่นน้ำ รวมทั้งเรือโดยสารยังมีการทิ้งสมอเรือทำลายปะการัง

(๒) หมู่เกาะพีพี

เกาะพีพีตั้งอยู่ในตำบลอ่าวนาง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงที่สุดและมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเยือนมากที่สุดของจังหวัดกระบี่ มีโรงแรมที่พัก ร้านค้าที่บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างหนาแน่น ทำให้การท่องเที่ยวและธุรกิจบริการบนเกาะพีพีเติบโตและขยายตัวมากที่สุดในบรรดาแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด ในขณะเดียวกันก็ได้รับผลกระทบหลากหลายมิติ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม การจัดระเบียบ โครงสร้างพื้นฐาน ความปลอดภัยและการบริหารจัดการ และมีแนวโน้มที่จะละเมิดและฝ่าฝืนกฎหมาย โดยเฉพาะ

การนำกิจกรรมกีฬาทางน้ำและการปกรมชายหาดและเตียงผ้าใบบนชายหาด ในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานของเกาะพีพีที่มีอยู่เริ่มมีขีดความสามารถไม่เพียงพอในการรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัยที่เพิ่มสูงขึ้นทุกปี เช่น ท่าเทียบเรือที่ต้องรองรับผู้ใช้บริการประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ คนต่อปี ซึ่งนับว่ามีความแออัดและหนาแน่น ซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่สะดวกสบายและเกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อเกาะพีพี นอกจากนี้บ่อบำบัดน้ำเสียของเกาะพีพียังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอในการใช้งาน ในขณะที่ปริมาณน้ำเสียที่ถูกปล่อยจากการอุปโภคบริโภคของสถานประกอบการและผู้อยู่อาศัยมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นทุกปี

สำหรับปัญหาขยะยังคงเป็นปัญหาสำคัญของเกาะพีพี เนื่องจากมีปริมาณขยะสูงชันอย่างต่อเนื่อง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการขนถ่ายขยะขึ้นมากำจัดบนฝั่งไม่เพียงแต่เป็นขยะที่เกิดจากผู้ประกอบการบนเกาะพีพีเท่านั้น แต่ยังมีขยะที่เกิดจากนักท่องเที่ยวที่มากับบริษัทนำเที่ยวจากจังหวัดภูเก็ตที่แวะเยี่ยมเยือนเกาะพีพี นับว่าเป็นการเพิ่มปริมาณขยะให้กับเกาะพีพีและเพิ่มภาระในการกำจัดขยะให้กับจังหวัดกระบี่ขึ้นอีกด้วย

(๓) เกาะลันตา

เกาะลันตาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่ยังคงมีความบริสุทธิ์ สงบ เนื่องจากตั้งอยู่ห่างไกลจากชุมชนเมืองเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ผสมผสานระหว่างธรรมชาติ วิถีชีวิตและวัฒนธรรม มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาประมาณ ๓๐,๐๐๐ คนต่อปี ส่วนใหญ่เป็นชาวยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชาวสแกนดิเนเวีย มีมากถึงร้อยละ ๗๐ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องการพักผ่อนอย่างสงบและรักธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันเกาะลันตาก็มีความพร้อมไม่เพียงพอในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานในการรองรับนักท่องเที่ยว เช่น ท่าเรือ ถนน โรงพยาบาล รวมถึงปัญหาการจัดระเบียบของผู้ประกอบการ และปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะที่ส่งผลให้กลุ่มนักท่องเที่ยวบางส่วนที่รักธรรมชาติและความสะดวก เริ่มเคลื่อนย้ายจุดหมายปลายทางจากเกาะลันตาไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น

(๔) อ่าวลึก

อ่าวลึก เป็นพื้นที่ที่มีภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็น ป่า เขา และทะเล รวมถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมเก่าแก่ มีความหลากหลายของระบบนิเวศน์ จึงมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย เช่น ถ้ำคลัง ถ้ำผีหัวโต เขากาโรส ธารโบกขรณี ป่าพรุศีรีวงศ์ หาดทรายร้อน เป็นต้น โดยแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งเป็นแหล่งวิถีชุมชนที่ชุมชนในพื้นที่ช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมและจัดระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วยชุมชนเอง เช่น บ้านถ้ำเสือ อ่าวลึกจึงเป็นพื้นที่สีเขียวที่ยังคงมีปัญหาในแหล่งท่องเที่ยวไม่รุนแรงมากนัก เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวไม่ต้องค้างคืน จึงไม่เกิดย่านการค้าชุมชนเมือง แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาที่เกิดขึ้นที่อาจส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต เช่น การตัดไม้ทำลายป่า ต้นน้ำ การทิ้งขยะในแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่สอดคล้องหรือทำลายคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เป็นต้น

(๕) คลองท่อม

คลองท่อม เป็นพื้นที่ที่มีป่าที่อุดมสมบูรณ์ และมีความมหัศจรรย์ของปรากฏการณ์ธรรมชาติของแร่ธาตุใต้พื้นดิน ทำให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ ไม่ปรากฏในพื้นที่ใดของเมืองไทย เช่น สระมรกต น้ำตกร้อน น้ำพุร้อนเค็ม เป็นต้น ซึ่งสภาพปัญหาที่พบและการพัฒนาที่ควรส่งเสริมของพื้นที่นี้ คือ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงสุขภาพ ที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและปรับภูมิทัศน์เพื่อยกระดับแหล่งท่องเที่ยว และการป้องกันปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าซึ่งเป็นป่าต้นน้ำของแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ คลองท่อมยังเป็นแหล่งประวัติศาสตร์ เนื่องจากในอดีตเคยเป็นเมืองท่าและเมืองการค้าที่สำคัญ ของคาบสมุทรมลายู มีพ่อค้าต่างชาติเดินเรือและเข้ามาค้าขายติดต่อกับชุมชนคลองท่อมโบราณมากมาย จึงมีการขุดพบลูกปัดโบราณในพื้นที่ ปัจจุบัน จังหวัดกระบี่อยู่ระหว่างก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ลูกปัดโบราณ เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมลูกปัดโบราณและเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของพื้นที่ จึงมีความเหมาะสมในการพัฒนาและยกระดับพื้นที่นี้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่สำคัญของภาคใต้อีกหนึ่งแห่ง

(๖) เหนือคลอง

เหนือคลอง เป็นย่านการค้าวิถีชุมชนมาตั้งแต่ในอดีต เป็นพื้นที่ที่อยู่ร่วมกันของชาวไทยพุทธมุสลิม และเชื้อสายจีน ที่มีการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม มีอาชีพค้าขายเป็นส่วนใหญ่ เป็นแหล่งรวมร้านอาหารที่มีรสชาติดี แต่ปัจจุบันยังไม่ได้รับการดึงเอาศักยภาพที่โดดเด่นมาพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด การพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่นี้จึงควรพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบท คือ พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน และเป็นแหล่งจำหน่ายใช้สอยของนักท่องเที่ยว จุดแข็งของพื้นที่คือ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาเยี่ยมชมได้สะดวก เนื่องจากเป็นอำเภอที่มีระยะทางใกล้กับอำเภอเมืองมากที่สุด และอยู่ห่างจากสนามบินนานาชาติกระบี่เพียง ๓ กิโลเมตร นอกจากนี้ ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเกาะแก่งที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ เช่น เกาะจำ เกาะศรีบอยา เป็นต้น

(๗) เขตเมืองกระบี่

เขตเมืองกระบี่ (Downtown) เป็นพื้นที่ที่เปรียบเสมือนห้องรับแขกของเมือง นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ส่วนใหญ่มักเข้ามาในเขตเมืองก่อน เพื่อกระจายไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ดังนั้น พื้นที่ในเขตเมืองจึงเป็นพื้นที่แรกที่จะสร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือน โดยการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตเมืองเน้นการปรับภูมิทัศน์ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก การบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะในเขตเมือง เช่น การปรับภูมิทัศน์ถนนอุตรกิจและริมแม่น้ำกระบี่ การท่องเที่ยวเชิงศิลปะ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ เช่น กำแพงประวัติศาสตร์เมืองกระบี่ ประติมากรรมในเขตเมือง ศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมอันดามันลูกปัดโบราณ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในหลายพื้นที่ของเขตเมืองยังมีภูมิทัศน์ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่ไม่สวยงาม ไม่ได้คุณภาพมาตรฐาน ไม่สอดคล้องกับการเป็นเมืองท่องเที่ยวคุณภาพระดับนานาชาติ และทำให้เกิดความไม่ประทับใจแก่ผู้มาเยือน

นอกจากแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองแล้ว เกาะกลาง ตำบลคลองประสังข์ ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีพื้นที่ต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมือง โดยตั้งอยู่บนแม่น้ำกระเป๋ตรงข้ามกับตัวเมืองกระบี่ ใช้ระยะเวลาการเดินทางเพียง ๕ นาที จากตัวเมือง ชุมชนเกาะกลางเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวิถีชุมชน เนื่องจากมีวิถีชีวิตของชุมชนมุสลิมที่มีความเรียบง่าย อยู่ร่วมกันด้วยความสงบและสันติ มีความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งป่าชายเลน มีการทำประมงพื้นบ้านและผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีชื่อเสียง

(๘) เขาพนม ปลายพระยา ลำทับ

เป็นพื้นที่ที่มีการทำเกษตรและอุตสาหกรรมเป็นหลักของจังหวัด ทั้งปาล์ม น้ำมัน และยางพารา โดยมีโรงงานสกัดปาล์มน้ำมันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าชีวมวลที่เกิดจากการนำของเสียจากกระบวนการผลิตมาใช้ประโยชน์ทั้งหมด หรือ Zero Waste จึงเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอุตสาหกรรม พร้อมชื่นชมธรรมชาติจากป่าเขาที่มีอยู่ตามลักษณะภูมิประเทศ

๓. ปฏิญญา การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ สู่ความยั่งยืน

๓.๑ วิสัยทัศน์

ประชาคมจังหวัดกระบี่เห็นพ้องต้องกันในการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่สู่ความยั่งยืน คือ “เมืองท่องเที่ยวคุณภาพระดับนานาชาติ เชิงอนุรักษ์ ที่มีความยั่งยืนภายใต้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมของชาวกระบี่ทุกภาคส่วน”

๓.๒ ยุทธศาสตร์

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ ประเทศ และนานาชาติ รวมทั้งรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จำเป็นต้องมีการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่สู่ความยั่งยืน ดังนี้

- (๑) สร้างความตระหนักในความเป็นเจ้าของบ้านที่ดี มีจิตใจบริการ ในทุกภาคส่วน
- (๒) ทำการตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว โดยการรักษาจุดยืนของการเป็นเมืองท่องเที่ยวคุณภาพ
- (๓) มุ่งเน้นการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว
- (๔) สร้างระบบและมาตรการรักษาความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
- (๕) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงคุณภาพระดับนานาชาติ

(๖) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสร้างความสะดวกสบายและยกระดับมาตรฐานความเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติ

(๗) พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในพื้นที่ เพื่อเป็นกติกากำหนดระเบียบพัฒนา และแก้ไขปัญหา

๓.๓ ปฏิญญา

ชื่อปฏิญญา การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ สู่ความยั่งยืน

ปฏิญญาข้อที่ ๑ ทุกภาคส่วนตระหนักในความเป็นเจ้าของบ้านที่ดี มีจิตใจบริการ ทุกภาคส่วนสร้างค่านิยมร่วมให้มีความตระหนักและจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของบ้านที่ดี ต้อนรับผู้มาเยือนอย่างอาคันตุกะ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการผลิตและยกระดับคุณภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

ปฏิญญาข้อที่ ๒ เป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวจะเน้นทำการตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว โดยการรักษาจุดยืนของการเป็นเมืองท่องเที่ยวคุณภาพ

(๒.๑) กำหนดเป้าหมายและกลุ่มเป้าหมายทางการท่องเที่ยว โดยเน้นคุณภาพของการท่องเที่ยวมากกว่าปริมาณของนักท่องเที่ยว

(๒.๒) ส่งเสริม ยกระดับ สร้างมูลค่าเพิ่ม และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์

(๒.๓) กำหนดจุดยืน (Position) ของพื้นที่ท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่ ตามศักยภาพและความโดดเด่น เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่อย่างถูกทิศทางการตามจุดยืนที่กำหนดไว้ ดังนี้

- อ่าวนาง “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเล ที่มีระบบบริหารจัดการและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย”

- หมู่เกาะพีพี – ไร่เลย์ “สุดยอดแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล สวรรค์แห่งการพักผ่อนอย่างสงบ”

- เกาะลันตา “แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลเชิงนิเวศ วิถีชีวิต และวัฒนธรรม”

- คลองม่วง – ทับแขก “แหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ที่พักและบริการคุณภาพชั้นเลิศ”

- อ่าวลึก “แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และพื้นที่สีเขียว ”

- คลองท่อม “แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และแหล่งอารยธรรมโบราณ”

- เหนือคลอง “ชุมชนตลาดเมืองเก่า ภูมิปัญญาวัฒนธรรมล้ำค่า ตระการตาบารมีเจดีย์สูงเด่น”

- เขตเมืองกระบี่ “แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปะ วัฒนธรรม และวิถีชุมชน”

- เขาพนม ปลายพระยา ลำทับ “แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เชิงเกษตรอุตสาหกรรม”

ปฏิญญาข้อที่ ๓ มุ่งเน้นการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

(๓.๑) จัดให้มีศูนย์บริการและประสานงาน ให้ข้อมูล ให้ความช่วยเหลือ นักท่องเที่ยว

(๓.๒) ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวทุกประเภทให้บริการนักท่องเที่ยวด้วยแนวคิดที่นักท่องเที่ยวเป็นแขกที่จะให้การรับรองพิเศษด้วยคุณภาพ มีมาตรฐาน และเป็นธรรม

ปฏิญญาข้อที่ ๔ สร้างระบบและมาตรการรักษาความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

(๔.๑) จัดระบบและมาตรการที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้อย่างปลอดภัย และทันเหตุการณ์ในขณะเผชิญเหตุ

(๔.๒) ภาคประชาชน ผู้ประกอบการ ทุกสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จะผนึกกำลังเป็นเครือข่ายร่วมกับภาครัฐในการรักษาความปลอดภัยและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

(๔.๓) มีระบบเตือนภัยที่สามารถแจ้งข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการได้อย่างครอบคลุม รวดเร็วก่อนเกิดเหตุ เพื่อสามารถรักษาชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวได้อย่างปลอดภัย และไม่ก่อให้เกิดข่าวสารที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่

ปฏิญญาข้อที่ ๕ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงคุณภาพระดับนานาชาติ

(๕.๑) การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่การปฏิบัติ จะต้องเป็นไปตามจุดยืน “เมืองท่องเที่ยวคุณภาพที่ยั่งยืน”

(๕.๒) ทุกภาคส่วนต้องไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดมลภาวะ และทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งร่วมกันตรวจตราเฝ้าระวังการกระทำดังกล่าวและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบ โดยเจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการป้องกันปราบปรามตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดและจริงจัง

(๕.๓) การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว ตามโครงการและกิจกรรมในทุกระดับ และการประกอบธุรกิจท่องเที่ยว จะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นต้นทุนของการท่องเที่ยว และผลกระทบต่อชุมชน โดยคำนึงถึงความรู้สึกและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมิให้เกิดข้อขัดแย้ง

ปฏิญญาข้อที่ ๖ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสร้างความสะดวกสบายและยกระดับมาตรฐานความเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติ ภาครัฐพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานรองรับการท่องเที่ยวให้เพียงพอและได้มาตรฐาน และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมและขัดแย้งกับความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่

ปฏิญญาข้อที่ ๗ พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในพื้นที่ เพื่อเป็นกติกาในการจัดระเบียบ พัฒนา และแก้ไขปัญหา (Management)

(๗.๑) แต่ละภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และกลุ่มอาชีพ มีส่วนร่วมในการวางระบบการบริหารจัดการหรือจัดทำแผนงานเพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยในแหล่งท่องเที่ยวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ซึ่งจะเป็นระบบการบริหารจัดการและกติกายอมรับร่วมกัน และต้องนำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติเพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยอย่างจริงจัง

(๗.๒) เจ้าหน้าที่ภาครัฐจะต้องดำเนินการ ป้องกัน ปราบปราม และดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังต่อผู้ที่กระทำการขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ และกติกา ที่จะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการใช้มาตรการทางสังคมต่อผู้ละเมิดกติกาที่ประชาคมร่วมกันกำหนด

(๗.๓) ผู้ประกอบการในแต่ละภาคส่วนของการท่องเที่ยว สร้างกลไก องค์กร ในภาคส่วนของตนเอง และสร้างความร่วมมือให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น เพื่อมุ่งพัฒนา ยกระดับการดำเนินงาน และร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างบูรณาการ

(๗.๔) การดำเนินการตามปฏิญญาเพื่อให้บรรลุผลเป็นรูปธรรม จะต้องมึระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพและครบวงจร โดยมีการมอบหมายการดำเนินการตามแนวทางของปฏิญญาแก่หน่วยงานผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับ การกำหนดลำดับความสำคัญของการดำเนินการ มีการระดมความคิดและประสานการดำเนินการของทุกฝ่าย เพื่อประโยชน์ในการแปลงปฏิญญาไปสู่การปฏิบัติ และติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิญญา

ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ของจังหวัดกระบี่ จึงเห็นพ้องต้องกัน โดยยืนยันในจุดยืนและแสดงเจตนารมณ์อย่างแข็งขันในการดำเนินการตามปฏิญญาดังนี้ เพื่อเป็นทิศทาง กติกา และแนวปฏิบัติที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ ให้จังหวัดกระบี่เป็นพื้นที่ที่เป็น “เมืองท่องเที่ยวคุณภาพระดับนานาชาติ เชิงอนุรักษ์ ที่มีความยั่งยืนภายใต้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมของชาวกระบี่ทุกภาคส่วน” ตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดร่วมกันไว้

ปฏิญญาดังนี้ จะบรรลุผลสำเร็จและยั่งยืนได้ อยู่ที่ความร่วมมือของภาคเอกชน ภาคประชาชนที่มีต่อองค์กรภาครัฐ โดยภาครัฐจะต้องเป็นกลไกหลักนำปฏิญญาไปสู่การปฏิบัติ และทำให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างผู้เป็นเจ้าของและรักษาหวงแหน ในความเป็นเมืองน่าอยู่ ผู้คนน่ารัก และหากภาคเอกชนและภาคประชาชนเห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของปฏิญญา ก็จะทำให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง ต่อเนื่อง ปัญหาต่างๆ ก็จะได้รับแก้ไข และพัฒนาให้มีความก้าวหน้า ส่งผลให้เกิดความมั่งคั่งและความเจริญรุ่งเรืองต่อจังหวัดกระบี่สืบไป